

373.5.012
0-64

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНІТОРИНГОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

**Організаційно-методичне
забезпечення моніторингових
досліджень якості загальної
середньої освіти**

Монографія

Київ
«Педагогічна думка»
2013

УДК 373.5.012:005.6
ББК 74.24
О-64

*Це видання стало можливим завдяки підтримці американського народу відповідно до Договору про співпрацю #121-A-13-00001 з Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).
Думки, висловлені тут, належать авторам і не обоє язково відображають точку зору USAID чи Уряду США.*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Шут М. І. - доктор фізико-математичних наук, професор,
академік НАПН України;
Сергієнко В. П. - доктор педагогічних наук, професор

Організаційно-методичне забезпечення моніторингових досліджень
О-64 якості загальної середньої освіти : Монографія / За ред. Ляшенко О. І. – К.:
Педагогічна думка, 2013. – 160 с.

ISBN 978-966-644-205-8

Автори монографії ставили за мету дати в оглядовому форматі основну інформацію, необхідну для організації та проведення моніторингового дослідження з визначення рівня навчальних досягнень учнів методами тестування. Розглянуто окремі питання методичного забезпечення моніторингових досліджень якості освіти, варіативних технологій визначення рівня навчальних досягнень учнів середньої школи.

Робота спрямована на підвищення якості підготовки працівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ управління освітою в галузі педагогічного оцінювання, тестування та моніторингу якості освіти. Може використовуватися у навчальному процесі за різними кваліфікаційними рівнями із спеціальності 8.18010022 «Освітні вимірювання», в системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, у процесі організації педагогічних вимірювань у загальноосвітніх навчальних закладах.

УДК 373.5.012:005.6
ББК 74.24

ISBN 978-966-644-205-8

© Інститут педагогіки НАПН України, 2013
© Педагогічна думка, 2013

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ I. Методологічні засади моніторингу якості освіти (Ляшенко О. І.)	
1.1. Якість освіти як педагогічний феномен.....	6
1.2. Критерії і показники якості освіти.....	14
1.3. Моніторингові системи оцінювання якості освіти.....	19
Розділ II. Науково-методичні засади розробки програми регіонального моніторингу якості загальної середньої освіти (Лукіна Т. О.)	
2.1. Основні умови функціонування системи моніторингу якості загальної середньої освіти.....	28
2.2. Організаційно-методичні засади планування й реалізації моніторингу якості загальної середньої освіти на регіональному рівні.....	32
2.3. Міжнародний досвід формування систем показників і критеріїв якості шкільної освіти.....	33
2.4. Методологічні засади розробки регіональних програми моніторингу якості загальної середньої освіти.....	44
2.4.1. Основні етапи алгоритму проведення моніторингового дослідження якості освіти.....	44
2.4.2. Виокремлення та формулювання освітньої проблеми.....	46
2.4.3. Вибір виду моніторингового дослідження.....	48
2.4.4. Визначення мети, завдань та об'єкта моніторингу якості освіти.....	52
2.4.5. Забезпечення репрезентативності вибірки у моніторинговому дослідженні якості освіти.....	55
2.4.6. Вибір методу збору інформації та забезпечення її якості.....	57
2.4.7. Вимоги до відбору переліку показників і критеріїв оцінювання якості освіти.....	60
Розділ III. Методичне забезпечення моніторингових досліджень якості загальної середньої освіти	
3.1. Критеріально-рівневий підхід до оцінювання навчальних досягнень учнів загальноосвітніх навчальних закладів (Ващенко Л. С.).....	69
3.1.1. Критерії оцінювання навчальних досягнень як мірило оцінювання рівня навчальних досягнень школярів.....	69
3.1.2. Про підходи до оцінювання метапредметних результатів навчальної діяльності учнів загальноосвітніх навчальних закладів.....	84

3.1.3. Про оцінювання навчальних досягнень школярів у старшій профільній школі.....	89
3.2. Трансформація підручників зі всесвітньої історії у контексті зовнішнього незалежного оцінювання (Полянський П. Б.).....	98
3.2.1. Критеріальні підходи до оцінювання підручників з історії.....	98
3.2.2. Вплив ЗНО на формування предметних компетентностей засобами підручників зі всесвітньої історії.....	104
3.2.3. Інтерактивні педагогічні технології в структуруванні сучасних підручників зі всесвітньої історії.....	112
3.3. Варіативні технології оцінювання якості освіти (Жук Ю.О.).....	134
3.3.1. Суб'єкт навчання в середовищі педагогічних вимірів.....	134
3.3.2. Проблеми моделювання системи моніторингу якості освіти.....	138
3.3.3. Метод семантичного диференціала як варіативна технологія оцінювання якості загальної середньої освіти.....	146
3.3.4. Практичне застосування методу семантичного диференціала для визначення якості освіти на рівні навчального закладу.....	155